

Coimisiún na Scrúduithe Stáit

An Ardteistiméireacht 2018

**Aistriúchán
Ar Scéim Mharcála**

OIDEACHAS REILIGIÚNACH

Gnáthleibhéal

Nóta do mhúinteoirí agus do scoláirí faoi úsáid na scéimeanna marcála foilsithe

Níl na scéimeanna marcála a fhoilsíonn Coimisiún na Scrúduithe Stáit ceaptha lena n-úsáid mar cháipéisí astu féin. Is áis riachtanach iad ag scrúdaitheoirí a théann faoi oiliúint i léirléamh agus i gcur i bhfeidhm ceart na scéime. Mar chuid den oiliúint sin, as measc rudaí eile, déantar samplaí d'obair na scoláirí a mharcáil agus déantar plé ar na marcanna a bhronntar, mar mhaithe le cur i bhfeidhm ceart na scéime a shoiléiriú. Déanann Scrúdaitheoirí Comhairleacha monatóireacht ar obair na scrúdaitheoirí ina dhiaidh sin le cinntiú go gcuirtear an scéim mharcála i bhfeidhm go comhleanúnach agus go beacht. Bíonn an Príomhscrúdaitheoir i bhfeighil an phróisis agus is gnách go mbíonn Príomhscrúdaitheoir Comhairleach ag cuidiú leis. Is é an Príomhscrúdaitheoir an t-údarás deiridh i dtaca le cé acu a cuireadh an scéim mharcála i bhfeidhm i gceart ar aon phíosa d'obair iarrthóra nó nár cuireadh.

Is cáipéisí oibre na scéimeanna marcála. Cé go n-ullmhaítear dréachtscéim mharcála roimh an scrúdú, ní chuirtear bailchríoch uirthi go dtí go gcuireann scrúdaitheoirí i bhfeidhm ar obair iarrthóirí í agus go dtí go mbailítear agus go meastar an t-aiseolas ó na scrúdaitheoirí uile, i bhfianaise raon iomlán na bhfreagraí a thug na hiarrthóirí, leibhéal foriomlán deacrachta an scrúdaithe agus an ghá le comhleanúnachas caighdeán a choimeád ó bhliain go bliain. Aistriúchán ar an scéim chríochnaithe atá sa cháipéis fhoilsithe seo, mar a cuireadh i bhfeidhm ar obair na n-iarrthóirí uile í.

Is cóir a nótáil i gcás scéimeanna ina bhfuil freagraí nó réitigh eiseamláireacha nach bhfuil sé i gceist a chur in iúl go bhfuil na freagraí ná na réitigh sin uileghabhálach. D'fhéadfadh sé go bhfuil leaganacha éagsúla nó malartacha ann a bheadh inghlactha freisin. Ní mór do na scrúdaitheoirí tuilleanas gach freagra a mheas agus téann siad i gcomhairle lena Scrúdaitheoirí Comhairleacha nuair a bhíonn amhras orthu.

Scéimeanna Marcála san am atá le teacht

Ní cóir talamh slán a dhéanamh d'aon rud a bhaineann le scéimeanna marcála san am atá le teacht bunaithe ar scéimeanna a bhí ann cheana. Cé go mbíonn na bunphrionsabail mheasúnachta mar an gcéanna, is féidir go mbeadh athrú ar shonraí marcála cineál áirithe ceiste i gcomhthéacs na páirte a bheadh ag an gceist sin sa scrúdú foriomlán bliain áirithe ar bith. Bíonn sé de fhreagracht ar an bPríomhscrúdaitheoir bliain áirithe ar bith a dhéanamh amach cén tslí is fearr a chinnteoidh go measfar obair na n-iarrthóirí go cothrom agus go cruinn, agus go gcoimeádfar caighdeán comhleanúnach measúnachta ó bhliain go bliain.

Dá réir sin, d'fhéadfadh gnéithe de struchtúr, de mhionsonraí agus de chur i bhfeidhm na scéime marcála in ábhar áirithe athrú ó bhliain go bliain gan rabhadh.

Réamhrá Ginearálta

Tá an measúnú ar Oideachas Reiligiúnach san Ardteistiméireacht Gnáthleibhéil bunaithe ar aidhmeanna, ar chuspóirí agus ar thorthaí gach roinne de shiollabas an Oideachais Reiligiúnaigh don Ardteistiméireacht a d'fhoilsigh an Roinn Oideachais agus Scileanna in 2003.

In go leor cásanna ní thugtar ach príomhfhrásaí ina bhfuil an t-eolas agus na smaointe a chaithfidh a bheith i bhfreagra an iarrthóra chun na marcanna sannta a thuilleamh. Nuair a ghrádaítear marc i scéim mharcála an scrúdaithe, bronnar an marc do fhreagra an iarrthóra laistigh de raon ó shármhaith go han-mhaith, maith, réasúnta, lag, an-lag agus gan grád ar bith.

Níl na tuairiscí ná sainmhínithe a thugtar sa scéim uileghabhálach agus is féidir glacadh le freagraí malartacha bailí eile. Más rud é go bhfuil tú neamhchinnte faoi bhailíocht freagra mhalartaigh, téigh i gcomhairle le do scrúdaitheoir comhairleach. Caithfear focail, nathanna cainte nó frásaí a úsáid i gceart i gcomhthéacs agus níor cheart iad a bhréagnú, agus más léir go n-úsáidtear go mícheart iad nó go mbréagnaítear iad, ní féidir na marcanna a thabhairt.

AONAD A hAON

NÍ MÓR DON IARRTHÓIR **DHÁ CHEANN** DE NA TRÍ CHEIST SEO A LEANAS A FHREAGAIRT.

ROINN A CUARDACH BRÍ AGUS LUACHANNA

CEIST 1. COINCHEAP DE DHIA

Freagair a) agus b).

A 1 a)

Sa ré ársa bhain daoine úsáid as miotais chun a gcreidimh reiligiúnacha a chur in iúl.

Tabhair breac-chuntas ar an scéal atá curtha i láthair i miotas amháin dá leithéid a bhaineann le daoine a mhair sa ré ársa. 20M

Critéir Mharcála agus pointí tagartha:

Léireofar i bhfreagra sármhaith eolas ar smaointeoireacht mhiotasach agus aithneofar rianta reiligiúin sna sochaithe is luaithe trí eolas cruinn a thabhairt ar an scéal atá curtha i láthair i miotas amháin maidir le creideamh reiligiúnach ó shochaí ársa.

Tabhair ar aird: Má leagann iarrthóir eolas cruinn amach ar an scéal atá curtha i láthair i miotas amháin faoi chreideamh reiligiúnach nach mbaineann le cultúr ársa, nó leis an gcianaimsir — Téigh i gcomhairle le do Scrúdaitheoir Comhairleach.

Códaigh MC san imeall ar chlé nuair a léirítear na Critéir Mharcála den chéad uair i bhfreagra an iarrthóra.

- tugtar fianaise shubstaintiúil ar CM - baint iomlán agus shoiléir	- níl earráid shubstaintiúil (earráidí substaintiúla) ann - baintear úsáid shármhaith as scil(eanna)	SÁRMHAITH	17 - 20
- tugtar fianaise an-mhaith ar CM - baint shoiléir	- fíorbheagán fianaise ar mhór-earráid(i) - baintear úsáid an-mhaith as scil(eanna)	AN-MHAITH	14 - 16
- tugtar fianaise mhaith ar CM - baint ghinearálta	- beagán fianaise ar mhór-earráid(i) - baintear úsáid mhaith as scil(eanna)	GO MAITH	11 - 13
- fianaise imleor ar CM - baint theoranta	- roinnt earráid(i) mór(a) - baintear roinnt úsáide as scil(eanna)	RÉASÚNTA	8 - 10
- fianaise easnamhach ar CM - is beag baint atá leis	- neart earráidí móra - ní bhaintear mórán úsáid as scil(eanna)	LAG	5 - 7
- beagán fianaise ar CM - fíorbheagán bainte	- go leor earráidí móra - is beag an úsáid a bhaintear as scil(eanna)	AN-LAG	2 - 4
- beag fianaise/gan aon fhianaise ar CM - níl aon bhaint leis	- mór-earráid(i) - gan aon úsáid scil(eanna)	GAN AON GHRÁD	0 - 1

A 1 b)

Scrúdaigh an tuiscint atá ann faoi Dhia/na déithe/neach diaga atá le feiceáil i miotas amháin ón ré ársa. 20M

Critéir Mharcála agus pointí tagartha:

Léireofar i bhfreagra sármhaith cumas iarsmaí reiligiúin sna sochaithe ba luaithe a aithint trí fhéachaint go grinn ar thuiscint faoi Dhia/na déithe/neach diaga atá le feiceáil i miotas ón ré ársa.

Códaigh MC san imeall ar chlé nuair a léirítear na Critéir Mharcála den chéad uair i bhfreagra an iarrthóra.

- tugtar fianaise shubstaintiúil ar CM - baint iomlán agus shoiléir	- níl earráid shubstaintiúil (earráidí substaintiúla) ann - baintear úsáid shármhaith as scil(eanna)	SÁRMHAITH	17 - 20
- tugtar fianaise an-mhaith ar CM - baint shoiléir	- fíorbheagán fianaise ar mhór-earráid(i) - baintear úsáid an-mhaith as scil(eanna)	AN-MHAITH	14 - 16
- tugtar fianaise mhaith ar CM - baint ghinearálta	- beagán fianaise ar mhór-earráid(i) - baintear úsáid mhaith as scil(eanna)	GO MAITH	11 - 13
- fianaise imleor ar CM - baint theoranta	- roinnt earráid(i) mór(a) - baintear roinnt úsáide as scil(eanna)	RÉASÚNTA	8 - 10
- fianaise easnamhach ar CM - is beag baint atá leis	- neart earráidí móra - ní bhaintear mórán úsáid as scil(eanna)	LAG	5 - 7
- beagán fianaise ar CM - fíorbheagán bainte	- go leor earráidí móra - is beag an úsáid a bhaintear as scil(eanna)	AN-LAG	2 - 4
- beag fianaise/gan aon fhianaise ar CM - níl aon bhaint leis	- mór-earráid(i) - gan aon úsáid scil(eanna)	GAN AON GHRÁD	0 - 1

Ceist 2. CUARDACH NA BRÍ

Freagair a) agus b).

A 2 a)

Samhlaigh go bhfuil Arastatal beo inniu agus físeán á dhéanamh aige lena chuid smaointe a chur in iúl.

Bunaithe ar an eolas atá agat faoi smaointeoireacht Arastatail, tabhair breac-chuntas ar smaoineamh amháin a d'fhéadfadh sé a chur i láthair do daoine inniu. 20M

Critéir Mharcála agus pointí tagartha:

Léireofar i bhfreagra sármhaith eolas ar smaointeoireacht fhealsúnach na Sean-Ghréige trí eolas cruinn a leagan amach ar a raibh i gceist leis le smaoineamh amháin de chuid Arastatail a d'fhéadfadh sé a chur i láthair sa lá atá inniu ann.

Códaigh MC san imeall ar chlé nuair a léirítear na Critéir Mharcála den chéad uair i bhfreagra an iarrthóra.

- tugtar fianaise shubstaintiúil ar CM - baint iomlán agus shoiléir	- níl earráid shubstaintiúil (earráidí substaintiúla) ann - baintear úsáid shármhaith as scil(eanna)	SÁRMHAITH	17 - 20
- tugtar fianaise an-mhaith ar CM - baint shoiléir	- fíorbheagán fianaise ar mhór-earráid(i) - baintear úsáid an-mhaith as scil(eanna)	AN-MHAITH	14 - 16
- tugtar fianaise mhaith ar CM - baint ghinearálta	- beagán fianaise ar mhór-earráid(i) - baintear úsáid mhaith as scil(eanna)	GO MAITH	11 - 13
- fianaise imleor ar CM - baint theoranta	- roinnt earráid(i) mór(a) - baintear roinnt úsáide as scil(eanna)	RÉASÚNTA	8 - 10
- fianaise easnamhach ar CM - is beag baint atá leis	- neart earráidí móra - ní bhaintear mórán úsáid as scil(eanna)	LAG	5 - 7
- beagán fianaise ar CM - fíorbheagán bainte	- go leor earráidí móra - is beag an úsáid a bhaintear as scil(eanna)	AN-LAG	2 - 4
- beag fianaise/gan aon fhianaise ar CM - níl aon bhaint leis	- mór-earráid(i) - gan aon úsáid scil(eanna)	GAN AON GHRÁD	0 - 1

A 2 b)

Mínigh conas a d'fhéadfadh aon cheann amháin de smaointe Arastatail a bheith ábhartha do shaol daoine inniu. 20M

Critéir Mharcála agus pointí tagartha:

Léireofar i bhfreagra sármhaith eolas ar smaointeoireacht fhealsúnach na Sean-Ghréige trí chuntas cruinn a thabhairt ar an gcaoi a mbeadh smaoineamh amháin de chuid Arastatail ábhartha do shaol daoine inniu.

Códaigh MC san imeall ar chlé nuair a léirítear na Critéir Mharcála den chéad uair i bhfreagra an iarrthóra.

- tugtar fianaise shubstaintiúil ar CM - baint iomlán agus shoiléir	- níl earráid shubstaintiúil (earráidí substaintiúla) ann - baintear úsáid shármhaith as scil(eanna)	SÁRMHAITH	17 - 20
- tugtar fianaise an-mhaith ar CM - baint shoiléir	- fíorbheagán fianaise ar mhór-earráid(i) - baintear úsáid an-mhaith as scil(eanna)	AN-MHAITH	14 - 16
- tugtar fianaise mhaith ar CM - baint ghinearálta	- beagán fianaise ar mhór-earráid(i) - baintear úsáid mhaith as scil(eanna)	GO MAITH	11 - 13
- fianaise imleor ar CM - baint theoranta	- roinnt earráid(i) mór(a) - baintear roinnt úsáide as scil(eanna)	RÉASÚNTA	8 - 10
- fianaise easnamhach ar CM - is beag baint atá leis	- neart earráidí móra - ní bhaintear mórán úsáid as scil(eanna)	LAG	5 - 7
- beagán fianaise ar CM - fíorbheagán bainte	- go leor earráidí móra - is beag an úsáid a bhaintear as scil(eanna)	AN-LAG	2 - 4
- beag fianaise/gan aon fhianaise ar CM - níl aon bhaint leis	- mór-earráid(i) - gan aon úsáid scil(eanna)	GAN AON GHRÁD	0 - 1

Ceist 3. AN FHREAGAIRT AR CHUARDACH NA BRÍ

Freagair a) agus b).

A 3 a)

Déan cur síos ar shampla amháin den chaoi ar féidir spéis sa spioradáltacht a fheiceáil i saol daoine inniu. 20M

Critéir Mharcála agus pointí tagartha:

Léireofar i bhfreagra sármhaith eolas ar an spioradáltacht i saol an lae inniu trí chuntas cruinn a thabhairt ar shampla amháin de conas a fhaigheann daoine inniu ciall taobh amuigh den 'duine féin' agus a théann siad i ngleic le gnéithe neamhábhartha an tsaoil.

Códaigh MC san imeall ar chlé nuair a léirítear na Critéir Mharcála den chéad uair i bhfreagra an iarrthóra.

- tugtar fianaise shubstaintiúil ar CM - baint iomlán agus shoiléir	- níl earráid shubstaintiúil (earráidí substaintiúla) ann - baintear úsáid shármhaith as scil(eanna)	SÁRMHAITH	17 - 20
- tugtar fianaise an-mhaith ar CM - baint shoiléir	- fíorbheagán fianaise ar mhór-earráid(i) - baintear úsáid an-mhaith as scil(eanna)	AN-MHAITH	14 - 16
- tugtar fianaise mhaith ar CM - baint ghinearálta	- beagán fianaise ar mhór-earráid(i) - baintear úsáid mhaith as scil(eanna)	GO MAITH	11 - 13
- fianaise imleor ar CM - baint theoranta	- roinnt earráid(i) mór(a) - baintear roinnt úsáide as scil(eanna)	RÉASÚNTA	8 - 10
- fianaise easnamhach ar CM - is beag baint atá leis	- neart earráidí móra - ní bhaintear mórán úsáid as scil(eanna)	LAG	5 - 7
- beagán fianaise ar CM - fíorbheagán bainte	- go leor earráidí móra - is beag an úsáid a bhaintear as scil(eanna)	AN-LAG	2 - 4
- beag fianaise/gan aon fhianaise ar CM - níl aon bhaint leis	- mór-earráid(i) - gan aon úsáid scil(eanna)	GAN AON GHRÁD	0 - 1

A 3 b)

Mínigh cúis amháin a bhfágann an bealach a maireann roinnt daoine i sochaí an lae inniu gur deacair dóibh brí na beatha a chuardach. 20M

Critéir Mharcála agus pointí tagartha:

Léireofar i bhfreagra sármhaith eolas ar chuardach brí i gcomhthéacsanna comhaimseartha trí chuntas cruinn a thabhairt ar an bhfáth a mbíonn sé deacair ar roinnt daoine brí na beatha a chuardach mar gheall ar an mbealach a mhaireann siad sa lá atá inniu ann.

Códaigh MC san imeall ar chlé nuair a léirítear na Critéir Mharcála den chéad uair i bhfreagra an iarrthóra.

• tugtar fianaise shubstaintiúil ar CM • baint iomlán agus shoiléir	• níl earráid shubstaintiúil (earráidí substaintiúla) ann • baintear úsáid shármhaith as scil(eanna)	SÁRMHAITH	17 - 20
• tugtar fianaise an-mhaith ar CM • baint shoiléir	• fíorbheagán fianaise ar mhór-earráid(i) • baintear úsáid an-mhaith as scil(eanna)	AN-MHAITH	14 - 16
• tugtar fianaise mhaith ar CM • baint ghinearálta	• beagán fianaise ar mhór-earráid(i) • baintear úsáid mhaith as scil(eanna)	GO MAITH	11 - 13
• fianaise imleor ar CM • baint theoranta	• roinnt earráid(i) mór(a) • baintear roinnt úsáide as scil(eanna)	RÉASÚNTA	8 - 10
• fianaise easnamhach ar CM • is beag baint atá leis	• neart earráidí móra • ní bhaintear mórán úsáid as scil(eanna)	LAG	5 - 7
• beagán fianaise ar CM • fíorbheagán bainte	• go leor earráidí móra • is beag an úsáid a bhaintear as scil(eanna)	AN-LAG	2 - 4
• beag fianaise/gan aon fhianaise ar CM • níl aon bhaint leis	• mór-earráid(i) • gan aon úsáid scil(eanna)	GAN AON GHRÁD	0 - 1

AONAD A DÓ

NÍ MÓR DO NA HIARRTHÓIRÍ **DHÁ CHEANN** DE NA TRÍ ROINN SEO A LEANAS A FHREAGAIRT.

ROINN B AN CHRÍOSTAÍOCHT: BUNÚS AGUS CUR IN IÚL COMHAIMSEARHTHA

Freagair a), b) agus c).

B a)

Tabhair breac-chuntas ar an tuiscint ar íosa a chuirtear in iúl inniu i sampla de cheann amháin díobh seo: • EALAÍN • SCANNÁNAÍOCHT • LITRÍOCHT • CEOL 20M

Critéir Mharcála agus pointí tagartha:

Léireofar i bhfreagra sármhaith tuiscint ar íomhánna Íosa trí eolas cruinn a leagan amach faoin tuiscint ar íosa a chuirtear i láthair i sampla amháin ón ealaín nó scannánaíocht nó litríocht nó ceol.

Tabhair ar aird: Glac le freagraí tuairisciúla.

Códaigh MC san imeall ar chlé nuair a léirítear na Critéir Mharcála den chéad uair i bhfreagra an iarrthóra.

• tugtar fianaise shubstaintiúil ar CM	• níl earráid shubstaintiúil (earráidí substaintiúla) ann	SÁRMHAITH	17 - 20
• baint iomlán agus shoiléir	• baintear úsáid shármhaith as scil(eanna)		
• tugtar fianaise an-mhaith ar CM	• fíorbheagán fianaise ar mhór-earráid(i)	AN-MHAITH	14 - 16
• baint shoiléir	• baintear úsáid an-mhaith as scil(eanna)		
• tugtar fianaise mhaith ar CM	• beagán fianaise ar mhór-earráid(i)	GO MAITH	11 - 13
• baint ghinearálta	• baintear úsáid mhaith as scil(eanna)		
• fianaise imleor ar CM	• roinnt earráid(i) mór(a)	RÉASÚNTA	8 - 10
• baint theoranta	• baintear roinnt úsáide as scil(eanna)		
• fianaise easnamhach ar CM	• neart earráidí móra	LAG	5 - 7
• is beag baint atá leis	• ní bhaintear mórán úsáid as scil(eanna)		
• beagán fianaise ar CM	• go leor earráidí móra	AN-LAG	2 - 4
• fíorbheagán bainte	• is beag an úsáid a bhaintear as scil(eanna)		
• beag fianaise/gan aon fhianaise ar CM	• mór-earráid(i)	GAN AON GHRÁD	0 - 1
• níl aon bhaint leis	• gan aon úsáid scil(eanna)		

B b)

Mínigh cén fáth a bhfuil an tuiscint ar íosa ar thug tú breac-chuntas uirthi i gcuid a) thuas ábhartha do Chríostaithe inniu. 30M

Critéir Mharcála agus pointí tagartha:

Léireofar i bhfreagra sármhaith tuiscint ar theachtaireacht Íosa trí chuntas cruinn a thabhairt ar fháth amháin nó níos mó a bhfuil an tuiscint a rinneadh cur síos uirthi i gcuid a) den cheist tábhachtach do Chríostaithe sa lá atá inniu ann.

Códaigh MC san imeall ar chlé nuair a léirítear na Critéir Mharcála den chéad uair i bhfreagra an iarrthóra.

• tugtar fianaise shubstaintiúil ar CM • baint iomlán agus shoiléir	• níl earráid shubstaintiúil (earráidí substaintiúla) ann • baintear úsáid shármhaith as scil(eanna)	SÁRMHAITH	26 - 30
• tugtar fianaise an-mhaith ar CM • baint shoiléir	• fíorbheagán fianaise ar mhór-earráid(i) • baintear úsáid an-mhaith as scil(eanna)	AN-MHAITH	21 - 25
• tugtar fianaise mhaith ar CM • baint ghinearálta	• beagán fianaise ar mhór-earráid(i) • baintear úsáid mhaith as scil(eanna)	GO MAITH	17 - 20
• fianaise imleor ar CM • baint theoranta	• roinnt earráid(i) mór(a) • baintear roinnt úsáide as scil(eanna)	RÉASÚNTA	12 - 16
• fianaise easnamhach ar CM • is beag baint atá leis	• neart earráidí móra • ní bhaintear mórán úsáid as scil(eanna)	LAG	8 - 11
• beagán fianaise ar CM • fíorbheagán bainte	• go leor earráidí móra • is beag an úsáid a bhaintear as scil(eanna)	AN-LAG	3 - 7
• beag fianaise/gan aon fhianaise ar CM • níl aon bhaint leis	• mór-earráid(i) • gan aon úsáid scil(eanna)	GAN AON GHRÁD	0 - 2

B c)

Scrúdaigh conas atá fianaise reiligiúnach nó shaolta faoi Íosa Nazórach curtha ar fáil i scríbhinní beirt díobh seo thíos:

- SOISCÉALAÍ — MATHA NÓ MARCAS NÓ LÚCÁS NÓ EOIN
- JOSEPHUS   • PLINIAS ÓG   • NAOMH PÓL   • TACATAS   15Mx2

Critéir Mharcála agus pointí tagartha:

Léireofar i bhfreagra sármhaith eolas ar fhianaise faoi Íosa Nazórach trí fhéachaint go grinn ar an bhfianaise reiligiúnach nó shaolta gur mhair Íosa in dá fhoinsé a liostáiltear sa cheist.

Códaigh MCx2 san imeall ar chlé nuair a léirítear na Critéir Mharcála den chéad uair i bhfreagra an iarrthóra.

• tugtar fianaise shubstaintiúil ar CM • baint iomlán agus shoiléir	• níl earráid shubstaintiúil (earráidí substaintiúla) ann • baintear úsáid shármhaith as scil(eanna)	SÁRMHAITH	13 - 15
• tugtar fianaise an-mhaith ar CM • baint shoiléir	• fíorbheagán fianaise ar mhór-earráid(i) • baintear úsáid an-mhaith as scil(eanna)	AN-MHAITH	11 - 12
• tugtar fianaise mhaith ar CM • baint ghinearálta	• beagán fianaise ar mhór-earráid(i) • baintear úsáid mhaith as scil(eanna)	GO MAITH	8 - 10
• fianaise imleor ar CM • baint theoranta	• roinnt earráid(i) mór(a) • baintear roinnt úsáide as scil(eanna)	RÉASÚNTA	6 - 7
• fianaise easnamhach ar CM • is beag baint atá leis	• neart earráidí móra • ní bhaintear mórán úsáid as scil(eanna)	LAG	4 - 5
• beagán fianaise ar CM • fíorbheagán bainte	• go leor earráidí móra • is beag an úsáid a bhaintear as scil(eanna)	AN-LAG	2 - 3
• beag fianaise/gan aon fhianaise ar CM • níl aon bhaint leis	• mór-earráid(i) • gan aon úsáid scil(eanna)	GAN AON GHRÁD	0 - 1

Freagair a), b) agus c).

C a)

Déan cur síos ar an tslí a ndéanann baill de cheann amháin de na reiligiúin dhomhanda seo féile reiligiúnach a cheiliúradh:

◆ AN BÚDACHAS   ◆ AN HIONDÚCHAS   ◆ AN tIOSLAMACHAS   20M

Critéir Mharcála agus pointí tagartha:

Léireofar i bhfreagra sármhaith eolas ar reiligiún mór domhanda trí chuntas cruinn a thabhairt ar an dóigh a ndéanann baill reiligiún amháin de na reiligiúin atá liostaithe sa cheist tréimhse a bhfuil tábhacht reiligiúnach ann a cheiliúradh.

Códaigh MC san imeall ar chlé nuair a léirítear na Critéir Mharcála den chéad uair i bhfreagra an iarrthóra.

• tugtar fianaise shubstaintiúil ar CM • baint iomlán agus shoiléir	• níl earráid shubstaintiúil (earráidí substaintiúla) ann • baintear úsáid shármhaith as scil(eanna)	SÁRMHAITH	17 - 20
• tugtar fianaise an-mhaith ar CM • baint shoiléir	• fíorbheagán fianaise ar mhór-earráid(i) • baintear úsáid an-mhaith as scil(eanna)	AN-MHAITH	14 - 16
• tugtar fianaise mhaith ar CM • baint ghinearálta	• beagán fianaise ar mhór-earráid(i) • baintear úsáid mhaith as scil(eanna)	GO MAITH	11 - 13
• fianaise imleor ar CM • baint theoranta	• roinnt earráid(i) mór(a) • baintear roinnt úsáide as scil(eanna)	RÉASÚNTA	8 - 10
• fianaise easnamhach ar CM • is beag baint atá leis	• neart earráidí móra • ní bhaintear mórán úsáid as scil(eanna)	LAG	5 - 7
• beagán fianaise ar CM • fíorbheagán bainte	• go leor earráidí móra • is beag an úsáid a bhaintear as scil(eanna)	AN-LAG	2 - 4
• beag fianaise/gan aon fhianaise ar CM • níl aon bhaint leis	• mór-earráid(i) • gan aon úsáid scil(eanna)	GAN AON GHRÁD	0 - 1

C b)

Cuir an ceiliúradh ar an bhféile reiligiúnach a ndéantar cur síos uirthi i gcuid a) thuas i gcomparáid leis an tslí a ndéantar féile reiligiúnach a cheiliúradh sa Chríostaíocht nó sa Ghiúdachas. 30M

Critéir Mharcála agus pointí tagartha:

Léireofar i bhfreagra sármhaith eolas ar mhór-reiligiúin dhomhanda trí na cosúlachtaí/difríochtaí idir tréimhse a bhfuil tábhacht reiligiúnach ann a rinneadh cur síos uirthi i gcuid a) na ceiste agus an dóigh a ndéantar tréimhse a bhfuil tábhacht reiligiúnach ann a cheiliúradh sa Chríostaíocht nó sa Ghiúdachas.

Códaigh MC san imeall ar chlé nuair a léirítear na Critéir Mharcála den chéad uair i bhfreagra an iarrthóra.

• tugtar fianaise shubstaintiúil ar CM • baint iomlán agus shoiléir	• níl earráid shubstaintiúil (earráidí substaintiúla) ann • baintear úsáid shármhaith as scil(eanna)	SÁRMHAITH	26 - 30
• tugtar fianaise an-mhaith ar CM • baint shoiléir	• fíorbheagán fianaise ar mhór-earráid(i) • baintear úsáid an-mhaith as scil(eanna)	AN-MHAITH	21 - 25
• tugtar fianaise mhaith ar CM • baint ghinearálta	• beagán fianaise ar mhór-earráid(i) • baintear úsáid mhaith as scil(eanna)	GO MAITH	17 - 20
• fianaise imleor ar CM • baint theoranta	• roinnt earráid(i) mór(a) • baintear roinnt úsáide as scil(eanna)	RÉASÚNTA	12 - 16
• fianaise easnamhach ar CM • is beag baint atá leis	• neart earráidí móra • ní bhaintear mórán úsáid as scil(eanna)	LAG	8 - 11
• beagán fianaise ar CM • fíorbheagán bainte	• go leor earráidí móra • is beag an úsáid a bhaintear as scil(eanna)	AN-LAG	3 - 7
• beag fianaise/gan aon fhianaise ar CM • níl aon bhaint leis	• mór-earráid(i) • gan aon úsáid scil(eanna)	GAN AON GHRÁD	0 - 2

C c)

Roghnaigh reiligiún domhanda amháin as Liosta A agus reiligiún domhanda amháin as Liosta B thíos:

Liosta A: ♦ AN CHRÍOSTAÍOCHT   ♦ AN GIÚDACHAS

Liosta B: ♦ AN BÚDACHAS   ♦ AN HIONDÚCHAS   ♦ AN TIOSLAMACHAS

Cuir i gcomparáid lena chéile an tslí a n-eagraítear creidimhigh in Éirinn inniu laistigh de gach ceann de na reiligiúin dhomhanda a roghnaigh tú thuas. 30M

Critéir Mharcála agus pointí tagartha:

Léireofar i bhfreagra sármhaith eolas ar phríomhghnéithe dhá mhór-reiligiúin dhomhanda trí chuntas cruinn a thabhairt ar chosúlachtaí/dhifríochtaí sa chaoi a n-eagraítear baill i reiligiún amháin ó *Liosta A* agus i reiligiún amháin ó *Liosta B* ag leibhéal áitiúil nó ag leibhéal náisiúnta.

Códaigh MC san imeall ar chlé nuair a léirítear na Critéir Mharcála den chéad uair i bhfreagra an iarrthóra.

• tugtar fianaise shubstaintiúil ar CM • baint iomlán agus shoiléir	• níl earráid shubstaintiúil (earráidí substaintiúla) ann • baintear úsáid shármhaith as scil(eanna)	SÁRMHAITH	26 - 30
• tugtar fianaise an-mhaith ar CM • baint shoiléir	• fíorbheagán fianaise ar mhór-earráid(i) • baintear úsáid an-mhaith as scil(eanna)	AN-MHAITH	21 - 25
• tugtar fianaise mhaith ar CM • baint ghinearálta	• beagán fianaise ar mhór-earráid(i) • baintear úsáid mhaith as scil(eanna)	GO MAITH	17 - 20
• fianaise imleor ar CM • baint theoranta	• roinnt earráid(i) mór(a) • baintear roinnt úsáide as scil(eanna)	RÉASÚNTA	12 - 16
• fianaise easnamhach ar CM • is beag baint atá leis	• neart earráidí móra • ní bhaintear mórán úsáid as scil(eanna)	LAG	8 - 11
• beagán fianaise ar CM • fíorbheagán bainte	• go leor earráidí móra • is beag an úsáid a bhaintear as scil(eanna)	AN-LAG	3 - 7
• beag fianaise/gan aon fhianaise ar CM • níl aon bhaint leis	• mór-earráid(i) • gan aon úsáid scil(eanna)	GAN AON GHRÁD	0 - 2

ROINN D CINNEADH MORÁLTA A DHÉANAMH

Freagair a), b) agus c).

D a)

Tabhair breac-chuntas ar dhá thréith a chaithfidh a bheith ag duine ionas gur féidir leo cinntí aibí morálta a dhéanamh. 10Mx2

Critéir Mharcála agus pointí tagartha:

Léireofar i bhfreagra sármhaith tuiscint ar fhás morálta agus ar fhorbairt mhorálta trí chuntas cruinn a thabhairt ar dhá shaintréith a bhaineann le cinntí aibí morálta a dhéanamh, cuir i gcás; cuimhneamh ar dhaoine eile; prionsabail eiticiúla; etc.

Códaigh MCx2 san imeall ar chlé nuair a léirítear na Critéir Mharcála den chéad uair i bhfreagra an iarrthóra.

- tugtar fianaise shubstaintiúil ar CM - baint iomlán agus shoiléir	- níl earráid shubstaintiúil (earráidí substaintiúla) ann - baintear úsáid shármhaith as scil(eanna)	SÁRMHAITH	9 - 10
- tugtar fianaise an-mhaith ar CM - baint shoiléir	- fíorbheagán fianaise ar mhór-earráid(i) - baintear úsáid an-mhaith as scil(eanna)	AN-MHAITH	7 - 8
- tugtar fianaise mhaith ar CM - baint ghinearálta	- beagán fianaise ar mhór-earráid(i) - baintear úsáid mhaith as scil(eanna)	GO MAITH	6
- fianaise imleor ar CM - baint theoranta	- roinnt earráid(i) mór(a) - baintear roinnt úsáide as scil(eanna)	RÉASÚNTA	4 - 5
- fianaise easnamhach ar CM - is beag baint atá leis	- neart earráidí móra - ní bhaintear mórán úsáid as scil(eanna)	LAG	3
- beagán fianaise ar CM - fíorbheagán bainte	- go leor earráidí móra - is beag an úsáid a bhaintear as scil(eanna)	AN-LAG	2
- beag fianaise/gan aon fhianaise ar CM - níl aon bhaint leis	- mór-earráid(i) - gan aon úsáid scil(eanna)	GAN AON GHRÁD	0 - 1

D b)

Déan cur síos ar shampla amháin den chaoi a bhféadfadh duine a choinsias a oiliúint ar shaincheist mhorálta trí theagasc mór-reiligiún domhanda a chur san áireamh. 30M

Critéir Mharcála agus pointí tagartha:

Léireofar i bhfreagra sármhaith tuiscint ar chreideamh reiligiúnach trí chuntas cruinn a thabhairt ar an tionchar a d'fhéadfadh a bheith ag teagasc mór-reiligiúin dhomhanda ar bhreithiúnas an duine ar cad is ceart agus ar cad is mícheart maidir le saincheist mhorálta.

Tabhair ar aird: Glac le freagraí tuairisciúla.

Códaigh MC san imeall ar chlé nuair a léirítear na Critéir Mharcála den chéad uair i bhfreagra an iarrthóra.

- tugtar fianaise shubstaintiúil ar CM - baint iomlán agus shoiléir	- níl earráid shubstaintiúil (earráidí substaintiúla) ann - baintear úsáid shármhaith as scil(eanna)	SÁRMHAITH	26 - 30
- tugtar fianaise an-mhaith ar CM - baint shoiléir	- fíorbheagán fianaise ar mhór-earráid(i) - baintear úsáid an-mhaith as scil(eanna)	AN-MHAITH	21 - 25
- tugtar fianaise mhaith ar CM - baint ghinearálta	- beagán fianaise ar mhór-earráid(i) - baintear úsáid mhaith as scil(eanna)	GO MAITH	17 - 20
- fianaise imleor ar CM - baint theoranta	- roinnt earráid(i) mór(a) - baintear roinnt úsáide as scil(eanna)	RÉASÚNTA	12 - 16
- fianaise easnamhach ar CM - is beag baint atá leis	- neart earráidí móra - ní bhaintear mórán úsáid as scil(eanna)	LAG	8 - 11
- beagán fianaise ar CM - fíorbheagán bainte	- go leor earráidí móra - is beag an úsáid a bhaintear as scil(eanna)	AN-LAG	3 - 7
- beag fianaise/gan aon fhianaise ar CM - níl aon bhaint leis	- mór-earráid(i) - gan aon úsáid scil(eanna)	GAN AON GHRÁD	0 - 2

D c)

Próifíligh a mbíonn i gceist le céim amháin de na céimeanna d'fhorbairt mhorálta a dtéann duine tríothu ó aois pháiste go haois duine fásta, atá curtha chun cinn i dteoiric a ndearna tú staidéar uirthi. 30M

Critéir Mharcála agus pointí tagartha:

Léireofar i bhfreagra sármhaith eolas ar fhorbairt mhorálta trí smaoineamh amháin ar cad atá i gceist ag céim amháin den fhorbairt mhorálta ó aois pháiste go haois duine fásta a rianú go cruinn.

Códaigh MC san imeall ar chlé nuair a léirítear na Critéir Mharcála den chéad uair i bhfreagra an iarrthóra.

- tugtar fianaise shubstaintiúil ar CM - baint iomlán agus shoiléir	- níl earráid shubstaintiúil (earráidí substaintiúla) ann - baintear úsáid shármhaith as scil(eanna)	SÁRMHAITH	26 - 30
- tugtar fianaise an-mhaith ar CM - baint shoiléir	- fíorbheagán fianaise ar mhór-earráid(i) - baintear úsáid an-mhaith as scil(eanna)	AN-MHAITH	21 - 25
- tugtar fianaise mhaith ar CM - baint ghinearálta	- beagán fianaise ar mhór-earráid(i) - baintear úsáid mhaith as scil(eanna)	GO MAITH	17 - 20
- fianaise imleor ar CM - baint theoranta	- roinnt earráid(i) mór(a) - baintear roinnt úsáide as scil(eanna)	RÉASÚNTA	12 - 16
- fianaise easnamhach ar CM - is beag baint atá leis	- neart earráidí móra - ní bhaintear mórán úsáid as scil(eanna)	LAG	8 - 11
- beagán fianaise ar CM - fíorbheagán bainte	- go leor earráidí móra - is beag an úsáid a bhaintear as scil(eanna)	AN-LAG	3 - 7
- beag fianaise/gan aon fhianaise ar CM - níl aon bhaint leis	- mór-earráid(i) - gan aon úsáid scil(eanna)	GAN AON GHRÁD	0 - 2

AONAD A TRÍ

NÍ MÓR D'IARRTHÓIRÍ CEANN **AMHÁIN** DE NA CEITHRE ROINN SEO A LEANAS A FHREAGAIRT.

ROINN E REILIGIÚN AGUS INSCNE

Freagair a) agus b) i. nó ii. nó iii. nó iv.

E a)

Rianaigh an ceangal idir an tuiscint ar Dhia/na déithe/an tarchéimnitheach agus an ról a bhíonn ag fir agus mná i gceann amháin de na reiligiúin dhomhanda seo a leanas:

◆ AN BÚDACHAS   ◆ AN CHRÍOSTAÍOCHT   ◆ AN HIONDÚCHAS
◆ AN TIOSLAMAHCAS   ◆ AN GIÚDACHAS 40M

Critéir Mharcála agus pointí tagartha:

Léireofar i bhfreagra sármhaith tuiscint ar ról na hinscne i dtraidisiúin reiligiúnacha sa lá atá inniu ann tríd an nasc idir ról inscne agus tuiscint ar Dhia/na déithe/an tarchéimnitheach i mhór-reiligiún domhanda amháin a liostáiltear sa cheist.

Códaigh MC san imeall ar chlé nuair a léirítear na Critéir Mharcála den chéad uair i bhfreagra an iarrthóra.

• tugtar fianaise shubstaintiúil ar CM • baint iomlán agus shoiléir	• níl earráid shubstaintiúil (earráidí substaintiúla) ann • baintear úsáid shármhaith as scil(eanna)	SÁRMHAITH	34 - 40
• tugtar fianaise an-mhaith ar CM • baint shoiléir	• fíorbheagán fianaise ar mhór-earráid(i) • baintear úsáid an-mhaith as scil(eanna)	AN-MHAITH	28 - 33
• tugtar fianaise mhaith ar CM • baint ghinearálta	• beagán fianaise ar mhór-earráid(i) • baintear úsáid mhaith as scil(eanna)	GO MAITH	22 - 27
• fianaise imleor ar CM • baint theoranta	• roinnt earráid(i) mór(a) • baintear roinnt úsáide as scil(eanna)	RÉASÚNTA	16 - 21
• fianaise easnamhach ar CM • is beag baint atá leis	• neart earráidí móra • ní bhaintear mórán úsáid as scil(eanna)	LAG	10 - 15
• beagán fianaise ar CM • fíorbheagán bainte	• go leor earráidí móra • is beag an úsáid a bhaintear as scil(eanna)	AN-LAG	4 - 9
• beag fianaise/gan aon fhianaise ar CM • níl aon bhaint leis	• mór-earráid(i) • gan aon úsáid scil(eanna)	GAN AON GHRÁD	0 - 3

E b) i.

Tabhair breac-chuntas ar an tslí ina raibh ról ag fear nó ag bean amháin, a n-insítear a scéal sna scríoptúir Eabhraise, i stair Shlánú na nEabhrach. 40M

Critéir Mharcála agus pointí tagartha:

Léireofar i bhfreagra sármhaith tuiscint ar stair shlánú na nEabhrach trí eolas cruinn a leagan amach ar an ról a bhí ag fear nó bean Eabhrach amháin i stair shlánú na nEabhrach.

Códaigh MC san imeall ar chlé nuair a léirítear na Critéir Mharcála den chéad uair i bhfreagra an iarrthóra.

• tugtar fianaise shubstaintiúil ar CM	• níl earráid shubstaintiúil (earráidí substaintiúla) ann	SÁRMHAITH	34 - 40
• baint iomlán agus shoiléir	• baintear úsáid shármhaith as scil(eanna)		
• tugtar fianaise an-mhaith ar CM	• fíorbheagán fianaise ar mhór-earráid(i)	AN-MHAITH	28 - 33
• baint shoiléir	• baintear úsáid an-mhaith as scil(eanna)		
• tugtar fianaise mhaith ar CM	• beagán fianaise ar mhór-earráid(i)	GO MAITH	22 - 27
• baint ghinearálta	• baintear úsáid mhaith as scil(eanna)		
• fianaise imleor ar CM	• roinnt earráid(i) mór(a)	RÉASÚNTA	16 - 21
• baint theoranta	• baintear roinnt úsáide as scil(eanna)		
• fianaise easnamhach ar CM	• neart earráidí móra	LAG	10 - 15
• is beag baint atá leis	• ní bhaintear mórán úsáid as scil(eanna)		
• beagán fianaise ar CM	• go leor earráidí móra	AN-LAG	4 - 9
• fíorbheagán bainte	• is beag an úsáid a bhaintear as scil(eanna)		
• beag fianaise/gan aon fhianaise ar CM	• mór-earráid(i)	GAN AON GHRÁD	0 - 3
• níl aon bhaint leis	• gan aon úsáid scil(eanna)		

Nó E b) ii.

Déan cur síos ar na ról a bhí ag fir agus ag mná i bpobal Luath-Chríostaí amháin atá léirithe i nGníomhartha na nAspal nó i Litreacha Naomh Pól. 40M

Critéir Mharcála agus pointí tagartha:

Léireofar i bhfreagra sármhaith tuiscint ar phobail Luath-Chríostaí trí chuntas cruinn a thabhairt ar na ról a tugadh d'fhir agus do mhná i gceann amháin de na chéad phobail Luath-Chríostaí a ndéantar cur síos air i nGníomhartha na nAspal nó i Litreacha Phóil.

Códaigh MC san imeall ar chlé nuair a léirítear na Critéir Mharcála den chéad uair i bhfreagra an iarrthóra.

• tugtar fianaise shubstaintiúil ar CM	• níl earráid shubstaintiúil (earráidí substaintiúla) ann	SÁRMHAITH	34 - 40
• baint iomlán agus shoiléir	• baintear úsáid shármhaith as scil(eanna)		
• tugtar fianaise an-mhaith ar CM	• fíorbheagán fianaise ar mhór-earráid(i)	AN-MHAITH	28 - 33
• baint shoiléir	• baintear úsáid an-mhaith as scil(eanna)		
• tugtar fianaise mhaith ar CM	• beagán fianaise ar mhór-earráid(i)	GO MAITH	22 - 27
• baint ghinearálta	• baintear úsáid mhaith as scil(eanna)		
• fianaise imleor ar CM	• roinnt earráid(i) mór(a)	RÉASÚNTA	16 - 21
• baint theoranta	• baintear roinnt úsáide as scil(eanna)		
• fianaise easnamhach ar CM	• neart earráidí móra	LAG	10 - 15
• is beag baint atá leis	• ní bhaintear mórán úsáid as scil(eanna)		
• beagán fianaise ar CM	• go leor earráidí móra	AN-LAG	4 - 9
• fíorbheagán bainte	• is beag an úsáid a bhaintear as scil(eanna)		
• beag fianaise/gan aon fhianaise ar CM	• mór-earráid(i)	GAN AON GHRÁD	0 - 3
• níl aon bhaint leis	• gan aon úsáid scil(eanna)		

Nó E b) iii.

Scrúdaigh an tslí a dtéann an chaoi a léirítear Muire, máthair Íosa, sna Soiscéil i bhfeidhm ar na ról a bhíonn ag fir agus ag mná i sainchreideamh Críostaí amháin inniu. 40M

Critéir Mharcála agus pointí tagartha:

Léireofar i bhfreagra sármhaith tuiscint ar léiriú Mhuire sna Soiscéil trí fhéachaint go grinn ar thionchar léiriú Mhuire, máthair Íosa, sa Soiscéal ar na ról a bhíonn ag mná agus ag fir i sainchreideamh Críostaí amháin sa lá atá inniu ann.

Códaigh MC san imeall ar chlé nuair a léirítear na Critéir Mharcála den chéad uair i bhfreagra an iarrthóra.

- tugtar fianaise shubstaintiúil ar CM - baint iomlán agus shoiléir	- níl earráid shubstaintiúil (earráidí substaintiúla) ann - baintear úsáid shármhaith as scil(eanna)	SÁRMHAITH	34 - 40
- tugtar fianaise an-mhaith ar CM - baint shoiléir	- fíorbheagán fianaise ar mhór-earráid(i) - baintear úsáid an-mhaith as scil(eanna)	AN-MHAITH	28 - 33
- tugtar fianaise mhaith ar CM - baint ghinearálta	- beagán fianaise ar mhór-earráid(i) - baintear úsáid mhaith as scil(eanna)	GO MAITH	22 - 27
- fianaise imleor ar CM - baint theoranta	- roinnt earráid(i) mór(a) - baintear roinnt úsáide as scil(eanna)	RÉASÚNTA	16 - 21
- fianaise easnamhach ar CM - is beag baint atá leis	- neart earráidí móra - ní bhaintear mórán úsáid as scil(eanna)	LAG	10 - 15
- beagán fianaise ar CM - fíorbheagán bainte	- go leor earráidí móra - is beag an úsáid a bhaintear as scil(eanna)	AN-LAG	4 - 9
- beag fianaise/gan aon fhianaise ar CM - níl aon bhaint leis	- mór-earráid(i) - gan aon úsáid scil(eanna)	GAN AON GHRÁD	0 - 3

Nó E b) iv.

Déan cur síos ar an gcaoi ar cuireadh cumhachtú nó saoirse d'fhir agus do mhná chun cinn i sainchreideamh Críostaí amháin sa lá atá inniu ann. 40M

Critéir Mharcála agus pointí tagartha:

Léireofar i bhfreagra sármhaith tuiscint ar pheirspictíocht reiligiúnach ar chumhachtú nó ar shaoirse trí chuntas cruinn a thabhairt ar an gcaoi a gcuidíonn nó a gcuireann sainchreideamh Críostaí amháin neamhspleáchas na bhfear agus na mban chun cinn.

Códaigh MC san imeall ar chlé nuair a léirítear na Critéir Mharcála den chéad uair i bhfreagra an iarrthóra.

- tugtar fianaise shubstaintiúil ar CM - baint iomlán agus shoiléir	- níl earráid shubstaintiúil (earráidí substaintiúla) ann - baintear úsáid shármhaith as scil(eanna)	SÁRMHAITH	34 - 40
- tugtar fianaise an-mhaith ar CM - baint shoiléir	- fiorbheagán fianaise ar mhór-earráid(i) - baintear úsáid an-mhaith as scil(eanna)	AN-MHAITH	28 - 33
- tugtar fianaise mhaith ar CM - baint ghinearálta	- beagán fianaise ar mhór-earráid(i) - baintear úsáid mhaith as scil(eanna)	GO MAITH	22 - 27
- fianaise imleor ar CM - baint theoranta	- roinnt earráid(i) mór(a) - baintear roinnt úsáide as scil(eanna)	RÉASÚNTA	16 - 21
- fianaise easnamhach ar CM - is beag baint atá leis	- neart earráidí móra - ní bhaintear mórán úsáid as scil(eanna)	LAG	10 - 15
- beagán fianaise ar CM - fiorbheagán bainte	- go leor earráidí móra - is beag an úsáid a bhaintear as scil(eanna)	AN-LAG	4 - 9
- beag fianaise/gan aon fhianaise ar CM - níl aon bhaint leis	- mór-earráid(i) - gan aon úsáid scil(eanna)	GAN AON GHRÁD	0 - 3

ROINN H AN BÍOBLA: LITRÍOCHT AGUS TÉACS DIAGA

Freagair a) agus b).

H a) • SOISCÉAL MHATHA • SOISCÉAL MHARCAIS • SOISCÉAL LÚCÁIS • SOISCÉAL EOIN
Tabhair breac-chuntas ar a raibh i gceist sna céimeanna béil agus scríofa i bhforbairt ceann amháin de na Soiscéil thuas. 20Mx2

Critéir Mharcála agus pointí tagartha:

Léireofar i bhfreagra sármhaith tuiscint ar na Soiscéil trí eolas cruinn a leagan amach ar na céimeanna béil agus scríofa i bhforbairt ceann amháin de na Soiscéil a liostáiltear sa cheist.

Códaigh MCx2 san imeall ar chlé nuair a léirítear na Critéir Mharcála den chéad uair i bhfreagra an iarrthóra.

- tugtar fianaise shubstaintiúil ar CM - baint iomlán agus shoiléir	- níl earráid shubstaintiúil (earráidí substaintiúla) ann - baintear úsáid shármhaith as scil(eanna)	SÁRMHAITH	17 - 20
- tugtar fianaise an-mhaith ar CM - baint shoiléir	- fiorbheagán fianaise ar mhór-earráid(i) - baintear úsáid an-mhaith as scil(eanna)	AN-MHAITH	14 - 16
- tugtar fianaise mhaith ar CM - baint ghinearálta	- beagán fianaise ar mhór-earráid(i) - baintear úsáid mhaith as scil(eanna)	GO MAITH	11 - 13
- fianaise imleor ar CM - baint theoranta	- roinnt earráid(i) mór(a) - baintear roinnt úsáide as scil(eanna)	RÉASÚNTA	8 - 10
- fianaise easnamhach ar CM - is beag baint atá leis	- neart earráidí móra - ní bhaintear mórán úsáid as scil(eanna)	LAG	5 - 7
- beagán fianaise ar CM - fiorbheagán bainte	- go leor earráidí móra - is beag an úsáid a bhaintear as scil(eanna)	AN-LAG	2 - 4
- beag fianaise/gan aon fhianaise ar CM - níl aon bhaint leis	- mór-earráid(i) - gan aon úsáid scil(eanna)	GAN AON GHRÁD	0 - 1

H b)

Mínigh conas a d'imir fionnachtain seandálaíochta amháin tionchar ar an tuiscint ar an mBíobla sa lá atá inniu ann. 40M

Critéir Mharcála agus pointí tagartha:

Léireofar i bhfreagra sármhaith eolas ar an mbunús a bhí leis an mBíobla trí chúis amháin nó níos mó a thabhairt ina dtugtar eolas cruinn ar an tionchar a bhí ag fionnachtain seandálaíochta amháin ar an tuiscint ar an mBíobla sa lá atá inniu ann.

Códaigh MC san imeall ar chlé nuair a léirítear na Critéir Mharcála den chéad uair i bhfreagra an iarrthóra.

- tugtar fianaise shubstaintiúil ar CM - baint iomlán agus shoiléir	- níl earráid shubstaintiúil (earráidí substaintiúla) ann - baintear úsáid shármhaith as scil(eanna)	SÁRMHAITH	34 - 40
- tugtar fianaise an-mhaith ar CM - baint shoiléir	- fíorbheagán fianaise ar mhór-earráid(i) - baintear úsáid an-mhaith as scil(eanna)	AN-MHAITH	28 - 33
- tugtar fianaise mhaith ar CM - baint ghinearálta	- beagán fianaise ar mhór-earráid(i) - baintear úsáid mhaith as scil(eanna)	GO MAITH	22 - 27
- fianaise imleor ar CM - baint theoranta	- roinnt earráid(i) mór(a) - baintear roinnt úsáide as scil(eanna)	RÉASÚNTA	16 - 21
- fianaise easnamhach ar CM - is beag baint atá leis	- neart earráidí móra - ní bhaintear mórán úsáid as scil(eanna)	LAG	10 - 15
- beagán fianaise ar CM - fíorbheagán bainte	- go leor earráidí móra - is beag an úsáid a bhaintear as scil(eanna)	AN-LAG	4 - 9
- beag fianaise/gan aon fhianaise ar CM - níl aon bhaint leis	- mór-earráid(i) - gan aon úsáid scil(eanna)	GAN AON GHRÁD	0 - 3

ROINN I REILIGIÚN: TAITHÍ NA HÉIREANN

Freagair a) agus b).

I a)

Déan cur síos ar dhá threocht atá le feiceáil i bpatrún an chreidimh agus an chleachtais reiligiúnaigh in Éirinn an lae inniu. 20Mx2

Critéir Mharcála agus pointí tagartha:

Léireofar i bhfreagra sármhaith eolas ar phátrún athraitheach an chreidimh reiligiúnaigh in Éirinn trí chuntas cruinn a thabhairt ar dhá threocht atá le feiceáil i bpatrún an chreidimh agus an chleachtais reiligiúnaigh in Éirinn an lae inniu.

Códaigh MCx2 san imeall ar chlé nuair a léirítear na Critéir Mharcála den chéad uair i bhfreagra an iarrthóra.

- tugtar fianaise shubstaintiúil ar CM - baint iomlán agus shoiléir	- níl earráid shubstaintiúil (earráidí substaintiúla) ann - baintear úsáid shármhaith as scil(eanna)	SÁRMHAITH	17 - 20
- tugtar fianaise an-mhaith ar CM - baint shoiléir	- fíorbheagán fianaise ar mhór-earráid(i) - baintear úsáid an-mhaith as scil(eanna)	AN-MHAITH	14 - 16
- tugtar fianaise mhaith ar CM - baint ghinearálta	- beagán fianaise ar mhór-earráid(i) - baintear úsáid mhaith as scil(eanna)	GO MAITH	11 - 13
- fianaise imleor ar CM - baint theoranta	- roinnt earráid(i) mór(a) - baintear roinnt úsáide as scil(eanna)	RÉASÚNTA	8 - 10
- fianaise easnamhach ar CM - is beag baint atá leis	- neart earráidí móra - ní bhaintear mórán úsáid as scil(eanna)	LAG	5 - 7
- beagán fianaise ar CM - fíorbheagán bainte	- go leor earráidí móra - is beag an úsáid a bhaintear as scil(eanna)	AN-LAG	2 - 4
- beag fianaise/gan aon fhianaise ar CM - níl aon bhaint leis	- mór-earráid(i) - gan aon úsáid scil(eanna)	GAN AON GHRÁD	0 - 1

I b)

Tabhair breac-chuntas ar dhá shlí a raibh ról ag ionchultúró i bhforbairt na Críostaíochta in Éirinn in aimsir Naomh Pádraig. 20Mx2

Critéir Mharcála agus pointí tagartha:

Léireofar i bhfreagra sármhaith eolas ar an gCríostaíocht in Éirinn trí eolas cruinn a leagan amach ar dhá chaoi a raibh baint ag cleachtais reiligiúnacha réamhbheitheacha oiriúnaithe le forbairt na Críostaíochta in Éirinn le linn ré Naomh Pádraig.

Códaigh MCx2 san imeall ar chlé nuair a léirítear na Critéir Mharcála den chéad uair i bhfreagra an iarrthóra.

- tugtar fianaise shubstaintiúil ar CM - baint iomlán agus shoiléir	- níl earráid shubstaintiúil (earráidí substaintiúla) ann - baintear úsáid shármhaith as scil(eanna)	SÁRMHAITH	17 - 20
- tugtar fianaise an-mhaith ar CM - baint shoiléir	- fíorbheagán fianaise ar mhór-earráid(i) - baintear úsáid an-mhaith as scil(eanna)	AN-MHAITH	14 - 16
- tugtar fianaise mhaith ar CM - baint ghinearálta	- beagán fianaise ar mhór-earráid(i) - baintear úsáid mhaith as scil(eanna)	GO MAITH	11 - 13
- fianaise imleor ar CM - baint theoranta	- roinnt earráid(i) mór(a) - baintear roinnt úsáide as scil(eanna)	RÉASÚNTA	8 - 10
- fianaise easnamhach ar CM - is beag baint atá leis	- neart earráidí móra - ní bhaintear mórán úsáid as scil(eanna)	LAG	5 - 7
- beagán fianaise ar CM - fíorbheagán bainte	- go leor earráidí móra - is beag an úsáid a bhaintear as scil(eanna)	AN-LAG	2 - 4
- beag fianaise/gan aon fhianaise ar CM - níl aon bhaint leis	- mór-earráid(i) - gan aon úsáid scil(eanna)	GAN AON GHRÁD	0 - 1

Freagair a) agus b).

J a)

Próifíligh an tuiscint ar chruthú an domhain/an dúlra atá le fáil i mór-reiligiún domhanda amháin a ndearna tú staidéar air. 30M

Critéir Mharcála agus pointí tagartha:

Léireofar i bhfreagra sármhaith eolas ar thuiscint mór-reiligiúin dhomhanda ar chruthú an domhain agus tríd an tuiscint a fhaightear igceann amháin de na mór-reiligiúin dhomhanda a rinneadh staidéar air, ar chruthú an domhain/an dúlra a rianú go cruinn.

Tabhair ar aird: Glac le freagraí tuairisciúla.

Códaigh MC san imeall ar chlé nuair a léirítear na Critéir Mharcála den chéad uair i bhfreagra an iarrthóra.

- tugtar fianaise shubstaintiúil ar CM - baint iomlán agus shoiléir	- níl earráid shubstaintiúil (earráidí substaintiúla) ann - baintear úsáid shármhaith as scil(eanna)	SÁRMHAITH	26 - 30
- tugtar fianaise an-mhaith ar CM - baint shoiléir	- fíorbheagán fianaise ar mhór-earráid(i) - baintear úsáid an-mhaith as scil(eanna)	AN-MHAITH	21 - 25
- tugtar fianaise mhaith ar CM - baint ghinearálta	- beagán fianaise ar mhór-earráid(i) - baintear úsáid mhaith as scil(eanna)	GO MAITH	17 - 20
- fianaise imleor ar CM - baint theoranta	- roinnt earráid(i) mór(a) - baintear roinnt úsáide as scil(eanna)	RÉASÚNTA	12 - 16
- fianaise easnamhach ar CM - is beag baint atá leis	- neart earráidí móra - ní bhaintear mórán úsáid as scil(eanna)	LAG	8 - 11
- beagán fianaise ar CM - fíorbheagán bainte	- go leor earráidí móra - is beag an úsáid a bhaintear as scil(eanna)	AN-LAG	3 - 7
- beag fianaise/gan aon fhianaise ar CM - níl aon bhaint leis	- mór-earráid(i) - gan aon úsáid scil(eanna)	GAN AON GHRÁD	0 - 2

J b) i.

Tabhair breac-chuntas ar cheann amháin de na príomhsmointe faoin éabhlóid a chuir Charles Darwin chun cinn. 20M

Critéir Mharcála agus pointí tagartha:

Léireofar i bhfreagra sármhaith tuiscint ar eolas ar na príomhimeachtaí sa ghaol idir an eolaíocht agus an diagacht trí eolas cruinn a leagan amach faoi cheann amháin de na príomhsmointe faoin éabhlóid a chuir Charles Darwin chun cinn.

Códaigh MC san imeall ar chlé nuair a léirítear na Critéir Mharcála den chéad uair i bhfreagra an iarrthóra.

• tugtar fianaise shubstaintiúil ar CM • baint iomlán agus shoiléir	• níl earráid shubstaintiúil (earráidí substaintiúla) ann • baintear úsáid shármhaith as scil(eanna)	SÁRMHAITH	17 - 20
• tugtar fianaise an-mhaith ar CM • baint shoiléir	• fíorbheagán fianaise ar mhór-earráid(i) • baintear úsáid an-mhaith as scil(eanna)	AN-MHAITH	14 - 16
• tugtar fianaise mhaith ar CM • baint ghinearálta	• beagán fianaise ar mhór-earráid(i) • baintear úsáid mhaith as scil(eanna)	GO MAITH	11 - 13
• fianaise imleor ar CM • baint theoranta	• roinnt earráid(i) mór(a) • baintear roinnt úsáide as scil(eanna)	RÉASÚNTA	8 - 10
• fianaise easnamhach ar CM • is beag baint atá leis	• neart earráidí móra • ní bhaintear mórán úsáid as scil(eanna)	LAG	5 - 7
• beagán fianaise ar CM • fíorbheagán bainte	• go leor earráidí móra • is beag an úsáid a bhaintear as scil(eanna)	AN-LAG	2 - 4
• beag fianaise/gan aon fhianaise ar CM • níl aon bhaint leis	• mór-earráid(i) • gan aon úsáid scil(eanna)	GAN AON GHRÁD	0 - 1

J b) ii.

Déan cur síos ar conas a d'fhreagair na baill de mhór-reiligiún domhanda amháin ag an am, do na smaointe a chuir Darwin chun cinn faoin éabhlóid. 30M

Critéir Mharcála agus pointí tagartha:

Léireofar i bhfreagra sármhaith tuiscint ar na príomhimeachtaí sa ghaol idir an eolaíocht agus an diagacht trí chuntas cruinn a thabhairt ar fhreagairt ball de mhór-reiligiún domhanda amháin ar smaoineamh amháin nó níos mó ar an éabhlóid a chuir Darwin chun cinn.

Códaigh MC san imeall ar chlé nuair a léirítear na Critéir Mharcála den chéad uair i bhfreagra an iarrthóra.

• tugtar fianaise shubstaintiúil ar CM • baint iomlán agus shoiléir	• níl earráid shubstaintiúil (earráidí substaintiúla) ann • baintear úsáid shármhaith as scil(eanna)	SÁRMHAITH	26 - 30
• tugtar fianaise an-mhaith ar CM • baint shoiléir	• fíorbheagán fianaise ar mhór-earráid(i) • baintear úsáid an-mhaith as scil(eanna)	AN-MHAITH	21 - 25
• tugtar fianaise mhaith ar CM • baint ghinearálta	• beagán fianaise ar mhór-earráid(i) • baintear úsáid mhaith as scil(eanna)	GO MAITH	17 - 20
• fianaise imleor ar CM • baint theoranta	• roinnt earráid(i) mór(a) • baintear roinnt úsáide as scil(eanna)	RÉASÚNTA	12 - 16
• fianaise easnamhach ar CM • is beag baint atá leis	• neart earráidí móra • ní bhaintear mórán úsáid as scil(eanna)	LAG	8 - 11
• beagán fianaise ar CM • fíorbheagán bainte	• go leor earráidí móra • is beag an úsáid a bhaintear as scil(eanna)	AN-LAG	3 - 7
• beag fianaise/gan aon fhianaise ar CM • níl aon bhaint leis	• mór-earráid(i) • gan aon úsáid scil(eanna)	GAN AON GHRÁD	0 - 2

Marcanna Breise as ucht freagairt trí Ghaeilge

Léiríonn an tábla thíos an méid marcanna breise ar chóir a bhronnadh ar iarrthóirí a ghnóthaíonn thar 75% d'iomlán na marcanna.

N.B. Ba chóir marcanna de réir an ghnáthráta a bhronnadh ar iarrthóirí nach ngnóthaíonn thar 75% d'iomlán na marcanna. Ba chóir freisin an marc bónaís sin a shlánú síos.

Tábla I

Bain úsáid as an tábla seo i gcás na hábhair a leanas:

- Oideachas Reiligiúnach – Ardleibhéal & Gnáthleibhéal

Iomlán: 320   Gnáthráta: 10%

Bain úsáid as an ngnáthráta i gcás marcanna suas go 240. Thar an marc sin, féach an tábla thíos.

<i>Bunmharc</i>	<i>Marc Bónais</i>
241 - 243	23
244 - 246	22
247 - 250	21
251 - 253	20
254 - 256	19
257 - 260	18
261 - 263	17
264 - 266	16
267 - 270	15
271 - 273	14
274 - 276	13
277 - 280	12

<i>Bunmharc</i>	<i>Marc Bónais</i>
281 - 283	11
284 - 286	10
287 - 290	9
291 - 293	8
294 - 296	7
297 - 300	6
301 - 303	5
304 - 306	4
307 - 310	3
311 - 313	2
314 - 316	1
317 - 320	0

Teidil Dualgais don Obair Chúrsa san Oideachas Reiligiúnach do Scrúdú na hArdteistiméireachta 2018 – S 90/16
Tugtar rogha de **dhá** theideal i Roinn F agus i Roinn G thíos.
Ba chóir do na hiarrthóirí an obair chúrsa acu a bhunú ar **aon** teideal amháin, glactha ó Roinn F nó ó Roinn G.

ROINN F: SAINCHEISTEANNA CÓRA AGUS SÍOCHÁNA

F. 1 Cás-staidéar ar an nasc idir na creidimh reiligiúnacha i mór-reiligiún domhanda amháin agus tiomantas a chuid ball do mhodhanna chun aighneas a réiteach gan fhoréigean.

Critéir Mharcála agus pointí tagartha:

Léireofar in obair chúrsa shármhaith eolas ar pheirspictíocht reiligiúnach ar mhodhanna neamhfhoréigineacha agus ar an tsíocháin trí fhéachaint go grinn ar shampla amháin de nasc idir na creidimh reiligiúnacha i mór-reiligiún domhanda amháin a liostáiltear sa siollabas agus tiomantas a chuid ball do mhodhanna chun aighneas a réiteach gan foréigean.

**F. 2 ● AN LEATROM IN ÉIRINN ● AN BHOCHTAINEACHT IN ÉIRINN
● AN GORTA SA DOMHAN**

Anailís ar an gcaoi a spreagann an tuiscint ar an gcóir agus ar an tsíocháin i mór-reiligiún domhanda amháin a chuid ball le haghaidh a thabhairt ar chúiseanna struchtúrtha ceann amháin de na ceisteanna a luaitear thuas.

Critéir Mharcála agus pointí tagartha:

Léireofar in obair chúrsa shármhaith tuiscint ar an gcóir agus ar an tsíocháin i mór-reiligiún domhanda amháin trí mhionléargas a thabhairt ar an gcaoi a spreagann an teagasc i mór-reiligiún domhanda na baill chun dul i ngleic le dhá chúis struchtúracha nó níos mó (cúiseanna cultúrtha, eacnamaíochta, polaitiúla nó sóisialta) a bhaineann le ceann de na fadhbanna a liostáiltear sa teideal.

ROINN G: ADHRADH, URNAÍ AGUS DEASGHNÁTHA

G.1 Próifíl den bhunús atá le mantra agus téacs naofa a úsáid i dteicnící machnaimh agus brí na bhfoirmeacha urnaí sin do bhaill de mhór-reiligiún domhanda amháin sa lá atá inniu ann.

Critéir Mharcála agus pointí tagartha:

Léireofar in obair chúrsa sármhaith tuiscint ar an machnamh taobh istigh de reiligiún domhanda trí bhunús fuaim/focal/abairt a athrá agus téacs diaga sa mhachnamh, agus tábhacht na dteicnící machnaimh seo i mór-reiligiún domhanda amháin sa lá atá inniu ann a rianú go cruinn.

G.2 Tá sacraimintí lárnach san adhradh i roinnt traidisiún Críostaí.

Measúnú ar an bhfianaise leis an ráiteas sin agus tagairt agat don ról a ghlacann sacraimintí san adhradh a dhéanann baill de dhá shainaicme Chríostaí.

Critéir Mharcála agus pointí tagartha:

Léireofar in obair chúrsa shármhaith tuiscint ar shacraimint den adhradh Críostaí trí bhreith chruinn a dhéanamh ar ról na sacraimintí san adhradh do bhaill dhá shainchreideamh Críostaí.

Obair Chúrsa san Oideachas Reiligiúnach – Gnáthleibhéal

Aidhmeanna den obair chúrsa d'Oideachas Reiligiúnach na hArdteistiméireachta:

- Deis a thabhairt do dhaltai dul i ngleic go pearsanta le saincheist leasa nó imní.
- Forbairt a dhéanamh ar eolas, tuiscint, scileanna agus dearcaí na ndaltai, dé réir mar atá leagtha amach i gcuspóirí na rannóige atá ainmnithe don obair chúrsa.
- Deis a thabhairt do dhaltai tabhairt faoi thaighde, anailís agus mhachnamh breise ar thopaic roghnaithe.
- Scileanna taighde, anailíse, meastóireachta, smaointeoireachta criticiúla, cumarsáide agus machnaimh a fhorbairt.

Cuireadh obair chúrsa isteach mar ghné den nós imeachta measúnaithe den oideachas reiligiúnach i scrúdú na hArdteistiméireachta mar gheall ar nádúr an ábhair féin. Tá forbairt na scileanna taighde, smaointeoireachta criticiúla, anailíse agus machnaimh ina bpríomhchuspóirí de mhúineadh an oideachais reiligiúnaigh ag an leibhéal sinsearach. Tá obair an chúrsa leagtha amach chun deiseanna a thabhairt do dhaltai tuilleadh forbartha a dhéanamh ar na scileanna seo trí imscrúdú mionsonraithe a dhéanamh ar thopaic roghnaithe.

(Oideachas Reiligiúnach, An Ardteistiméireacht, Treoirlínte do Mhúinteoirí – CNCM leathanach 142)

Ní mór do na hiarrthóirí obair chúrsa a chur isteach ar aon teideal amháin. Tá na teidil chéanna ag gabháil leis an nGnáthleibhéal agus leis an Ardleibhéal. Ba chóir Leabhrán Obair Chúrsa an iarrthóra a mharcáil ag an leibhéal ag ar thóg sé/sí an scrúdú. Más mian le hiarrthóirí an obair chúrsa a léiriú, is féidir é sin a dhéanamh sa spás bán ag bun gach leathanaigh. Ní mór don iarrthóir na grafaicí nó na híomhánna ar fad a tharraingt nó a scanadh díreach ar an leabhrán. Níor chóir dóibh, áfach, ábhar a cheangal nó a fheistiú den Leabhrán Obair Chúrsa.

Maidir lena bhfuil á mheas in Obair Chúrsa Ghnáthleibhéil: Cuid A – Achoimre ar an Iniúchadh ar Theideal Roghnaithe 2018

Tuairiscín Chuid A:		SÁRMHAITH	MAITH	RÉASÚNTA	LAG
Fianaise ar chritéir mharcála do theideal 2018 (eolas; tuiscint; scileanna; dearchtaí mar a bhaineann siad leis an siollabas)		FIANAISE CHRUIINN SHUBSTAINTIÚIL	FIANAISE MHAITH CHRUIINN	FIANAISE ÉIGIN	FIANAISE BHOCHT/ GAN AON FHIANAISE
Cód MC		40 > 33	32 > 25	24 > 17	16 > 0
Foinsí eolais ar theideal 2018. Cód SI		FIANAISE SUBSTAINTIÚIL	ÚSÁID MHAITH MAITH	ÚSÁID ÉIGIN	BEAGÁN EOLAIS/ GAN AON EOLAIS
Eolas ar na céimeanna a tógadh agus ar na scileanna a úsáideadh ar Theideal 2018 (taighde; anailís; measúnú; smaoineoireacht chriticiúil; cumarsáid; machnamh)		EOLAS MIONSONRAITH	EOLAS GINEARÁLTA	EOLAS AN-GHINEARÁLTA	BEAGÁN EOLAIS/ GAN AON EOLAS
Achoimre ar thorthaí ar theideal 2018 (an cumas chun – eolas a roghnú, agus anailís agus measúnú a dhéanamh air; eolas a shórtáil agus eagar a chur air; tuairimí a chur i láthair go gonta agus go héifeachtach)		SAOTHAR AN-FHIÚNTACH.	SAOTHAR FIÚNTACH	SAOTHAR IMLEOR	SAOTHAR
Cód SF		ACHOIMRE IOMLÁN AGUS ÁBHARTHA	ACHOIMRE GHINEARÁLTA	ACHOIMRE THEORANTA	BEAGBHRIÓCH/NEAMH ÁBHARTHA. ACHOIMRE BHOCHT/GAN ACHOIMRE
Fianaise tacáochta do na tuairimí a dtagtar orthu.		FIANAISE SHUBSTAINTIÚIL TACAÍOCHTA LE HAGHAIDH CONCLUÍDÍ	FIANAISE MHAITH TACAÍOCHTA DO THUAIRIMÍ	TACAÍOCHTA ÉIGIN DO THUAIRIMÍ	BEAGÁN/GAN FIANAISE TACAÍOCHTA DO THUAIRIMÍ
Gabháil phearsanta le Teideal 2018.		GABHÁIL PHEARSANTA SHUBSTAINTIÚIL LE TEIDEAL 2018	GABHÁIL PHEARSANTA SHOILÉIR LE TEIDEAL 2018	GABHÁIL PHEARSANTA ÉIGIN LE TEIDEAL 2018	GABHÁIL PHEARSANTA NEAMHLEOR / GAN AON GHABHÁIL PHEARSANTA LE TEIDEAL 2018

Cuid B – Machnamh pearsanta ar an bhfoghlaim, ar na scileanna agus ar na heispéiris a baineadh amach trí obair chúrsa a dhéanamh ar Theideal Roghnaithe 2018

Tuairiscín Chuid B:		SÁRMHAITH	AN-MHAITH	MAITH	RÉASÚNTA/LAG
Fianaise ar chritéir mharcála do theidil 2018 (eolas; tuiscint; scileanna; dearchtaí mar a bhaineann síad leis an siollabas) Cód MC		FIANAISE CHRUINN SHUBSTAINTIÚIL	FIANAISE MHAITH SHUBSTAINTIÚIL	ÚSÁID SHUBSTAINTIÚIL	FIANAISE BHOCHT/GAN AON SHUBSTAINTIÚIL
		40 > 33	32 > 25	24 > 17	16 > 0
Úsáid scileanna ar Theideal 2018 (taighde; anailís; measúnú; smaointeoireacht chriticiúil; cumarsáid; machnamh, breithiúnas, measúnú). Cód S		FIANAISE SCILEANNA	ÚSÁID SHOILÉIR SCILEANNA	FIANAISE SCILEANNA	ÚSÁID NEAMHLEOR/GAN AON ÚSÁID SCILEANNA
Cén fáth a raibh theideal 2018 ina ábhar spéise? (<i>diograis/imní</i>) Cód I		SAOTHAR AN-FHIÚNTACH MÍNIÚCHÁN MIONSONRAITHE SPÉIS PHEARSANTA SHOILÉIR	SAOTHAR FIÚNTACH MÍNIÚCHÁN GINEARÁLTA MAR AON LE SPÉIS PHEARSANTA ÉIGIN	PÍOSA BREÁ SAOTHAIR MAR AON LE SPÉIS PHEARSANTA ÁBHARTHA NEAMHLEOR	SAOTHAR BEAGBHRIÓCH/AN-BHEAGBHRIÓCH BEAGÁN ÁBHARTHACHTA/GAN AON ÁBHARTHAGH SPÉIS PHEARSANTA
Cé na dearchtaí éagsúla ar tháinig tú trasna orthu le linn duit an obair chúrsa a dhéanamh ar do theideal roghnaithe 2018? Cód P		FIANAISE SHUBSTAINTIÚIL AGUS DEARCTHAÍ ÉAGSÚLA A CHOITHROMÚ	SAINATHINT SHOILÉIR AGUS DEARCTHAÍ ÉAGSÚLA A CHOITHROMÚ	SAINATHINT ÉIGIN AGUS DEARCTHAÍ ÉAGSÚLA A CHOITHROMÚ	BEAGÁN SAINATHTEANTA/GAN AON SAINATHINT AGUS DEARCTHAÍ ÉAGSÚLA A CHOITHROMÚ
Cé na ceisteanna a tháinig chun cinn trí obair chúrsa á déanamh ar theideal 2018? Cód Q		FIANAISE SHUBSTAINTIÚIL CEISTEANNA	SAINATHINT SHOILÉIR CEISTEANNA	SAINATHINT ÉIGIN CEISTEANNA	BEAGÁN SAINATHTEANTA CEISTEANNA/GAN AON SAINATHINT CEISTEANNA
Cé na léargais phearsanta a fuair tú trí obair chúrsa a dhéanamh ar theideal 2018? Cód PI		CUR SÍOS MIONSONRAITHE MAR AON LE GABHÁIL PHEARSANTA SHUBSTAINTIÚIL	CUR SÍOS GINEARÁLTA MAR AON LE GABHÁIL PHEARSANTA SHOILÉIR	CUR SÍOS GINEARÁLTA MAR AON LE GABHÁIL PHEARSANTA IMLEOR	BEAGÁN CUR SÍOS/GAN AON CHUR SÍOS MAR AON LE GABHÁIL PHEARSANTA NEAMHLEOR/GAN AON GHABHÁIL PHEARSANTA
Cad é an chuid ba luachmhaire den obair chúrsa a dhéanamh ar an theideal? Cód V		MEASÚNÚ SUBSTAINTIÚIL LENA MBAINEANN LUACH	MEASÚNÚ MAITH LENA MBAINEANN LUACH	MEASÚNÚ ÉIGIN LENA MBAINEANN LUACH	BEAGÁN MEASÚNATHE/GAN AON MHEASÚNÚ LENA MBAINEANN LUACH

Leathanach Bán

